

Dosarul nr. 3r-173/21

Instanța de fond: Judecătoria Orhei, sediul Telenești – L. Iarmaliuc

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, I. Muruianu, G. Dașchevici

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Dina Sîrbu,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Dina Sîrbu
împotriva Primăriei comunei Seliște, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării,
persoana terță Maria Țeruș cu privire la anularea actelor administrative,
împotriva încheierii din data de 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Dina Sîrbu împotriva hotărârii din
17 septembrie 2020 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești, din motiv că apelul
motivată nu a fost depus în termenul prevăzut de lege,

constată:

La 11 noiembrie 2016 Dina Sîrbu a depus cerere de chemare în judecată,
completată și concretizată ulterior, împotriva Primăriei comunei Seliște, raionul
Orhei, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, persoana terță Maria Țeruș, prin
care a solicitat anularea proceselor-verbale și a hotărârilor comisiei de organizare a
concursului pentru ocuparea funcției de director la grădinița de copii din satul Mana
din 16 septembrie 2016 și din 25 octombrie 2016, anularea procesului-verbal și
hotărârii comisiei pentru examinarea contestației din 08 noiembrie 2016, anularea
dispoziției Primarului comunei Seliște nr.07 din 15 martie 2017 cu privire la numirea
în funcția de director a Mariei Țeruș.

La 06 aprilie 2017 Maria Țeruș a înaintat o cerere de intervenție în interes
propriu, prin care a solicitat recunoașterea lezării dreptului la muncă, înrolarea în
funcția câștigată în urma desfășurării concursului în perioada 13 septembrie 2016 -
07 octombrie 2016, în calitate de director al grădiniței din satul Mana, raionul Orhei.

Prin hotărârea Judecătoria Orhei, sediul Telenești din 17 septembrie 2020 s-a
respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Sîrbu Dina.

La 23 septembrie 2020 și la 20 octombrie 2020 Dina Sîrbu a depus apel
nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Orhei, sediul Telenești din 17 septembrie
2020, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri
privind admiterea acțiunii depuse de către Dina Sîrbu.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 30 martie 2021 a declarat
inadmisibil apelul depus de către Dina Sîrbu împotriva hotărârii din data de 17

septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Dina Sîrbu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, adoptarea unei noi încheieri privind repunerea în termenul de prezentare a apelului motivat.

În motivarea recursului Dina Sîrbu a indicat că prin apelul nemotivat și-a rezervat dreptul de a prezenta apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate. La 02 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond, dar în legătură că în perioada 03 februarie 2021- 21 februarie 2021 a avut grijă de soțul său, care era grav bolnav și care la 22 februarie 2021 a decedat, s-a aflat în imposibilitate de a depune apelul motivat. La 02 martie 2021 s-a prezentat la Curtea de Apel Chișinău pentru a depune apelul motivat, însă serviciul de pază a informat-o că accesul persoanelor este interzis până la ridicarea stării de urgență.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 30 martie 2021, notificată Dinei Sîrbu la 08 aprilie 2021. (f.d.122, vol.II)

Dina Sîrbu s-a conformat prevederilor legale și în termen, la 14 aprilie 2021 a depus recurs împotriva încheierii din data de 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din data de 17 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Dina Sîrbu.

Dina Sîrbu la 23 septembrie 2020 și la 20 octombrie 2020 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Telenești din 17 septembrie 2020.

La 18 decembrie 2020 Judecătoria Orhei, sediul Telenești a expediat în adresa Dinei Sîrbu copia hotărârii motivate. Potrivit avizului de recepție DS5801037176AS Dina Sîrbu a recepționat-o la 02 februarie 2021. (f.d. 108, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 30 martie 2021 a declarat inadmisibil apelul depus de către Dina Sîrbu, ca urmare a neprezentării apelului motivat în termenul prevăzut de lege. (f.d.66-67)

Conform art. 232, alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din conținutul normei de drept sus-citate rezultă că termenul de declarare a apelului motivat este un termen de decădere. Respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelantei, iar în cazul nerespectării acestuia survine aplicarea sancțiunilor procedurale.

Dina Sîrbu prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, menționând că a fost în imposibilitate de a depune apelul motivat, deoarece în perioada 03 februarie 2021- 21 februarie 2021 a avut grijă de soțul său, care era grav bolnav și care la 22 februarie 2021 a decedat, iar la data de 02 martie 2021 s-a prezentat la Curtea de Apel Chișinău pentru a depune apelul motivat, însă serviciul de pază a informat-o că accesul persoanelor este interzis până la ridicarea stării de urgență.

Instanța de recurs, analizând argumentul invocat, îl consideră neîntemeiat, ori din materialele dosarului se constată că la 02 februarie 2021 Dina Sîrbu a recepționat hotărârea motivată a Judecătoria Orhei, sediul Telenești. (f.d. 108, vol.II)

În aceste circumstanțe completul specializat reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel precum că termenul de depune a apelului motivat pentru Dina Sîrbu a început a curge de la 03 februarie 2021 și a expirat la 04 martie 2021

Din materialele dosarului nu se atestă că Dina Sîrbu ar fi depus apelul motivat, deși prin apelul nemotivat și-a rezervat dreptul de a prezenta apelul motivat după notificarea hotărârii motivate, drept de care nu a făcut uz.

Aici instanța de recurs ține să reamintească recurentei că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

La caz, Dina Sîrbu nu a depus apel motivat în termenul prevăzut la art. 232, alin.(2) din Codul administrativ, fapt confirmat prin recursul depus împotriva încheierii din data de 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Argumentul Dinei Sîrbu, precum că la 02 martie 2021 s-a prezentat la Curtea de Apel Chișinău pentru a depune apelul motivat, însă i s-a interzis accesul în incinta instanței de judecată, este considerat de instanța de recurs declarativ, ori nu este confirmat prin careva probe.

Mai mult, prin prisma art. 96, alin. (1) din Codul administrativ comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Prin urmare, Dina Sîrbu în cazul refuzului de a i se înregistra apelul motivat în cancelaria Curții de Apel Chișinău, avea posibilitatea reală de a depune apelul motivat prin intermediul oficiului poștal.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24, alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de contestare cu apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Astfel, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Dina Sîrbu nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Dina Sîrbu a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine legislației naționale și internaționale.

Dat fiind faptul că Dina Sîrbu nu a depus apelul motivat în termen, instanța de recurs apreciază că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Dina Sîrbu.

Se menține încheierea din data de 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Dina Sîrbu împotriva Primăriei comunei Seliște, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, persoana terță Maria Țeruș cu privire la anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh